GEDRAGSCODE JEUGDWERK

Christelijke Gereformeerde Kerk

Beth-El Sliedrecht

Commissie Jeugdbeleid

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1 INLEIDING 3
HOOFDSTUK 2 GEDRAGSREGELS 4
2.1 Basisgedragsregels 4
2.2 Algemene gedragsregels 4
HOOFDSTUK 3 AANVULLENDE AANDACHTSPUNTEN 6

BIJLAGE 1: OVEREENKOMST GEDRAGSCODE 7
BIJLAGE 2: WAT TE DOEN BIJ EEN (MOGELIJKE) CONFRONTATIE MET SEKSUEEL MISBRUIK 8

HOOFDSTUK 1 INLEIDING

Menselijke interactie en gedragsregels zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Er kunnen zich omstandigheden voordoen waarin ieder feilloos aanvoelt welk gedrag geoorloofd is en welk gedrag niet door de beugel kan.
Daarnaast zijn er tal van omstandigheden denkbaar waarin het vertoonde gedrag vooral van individuele normen en waarden afhankelijk is. Er werden in feite altijd al bepaalde gedragsregels gehanteerd, die nooit zwart op wit werden gezet, maar waaraan de meesten zich vanzelfsprekend hielden.
Het gevaar bestaat dat het vastleggen van geoorloofd en ongeoorloofd gedrag in een gedragscode kan leiden tot een keurslijf, waarin spontaan gedrag onmogelijk wordt. Dat is niet de bedoeling van de voorliggende gedragscode. Wel is het noodzakelijk dat we ons voortdurend bewust zijn van de juistheid van ons handelen, daarover ook met elkaar kunnen en durven praten en elkaar proberen aan te scherpen zonder een 'heksenjacht' te ontketenen. Het op papier zetten van een gedragscode is een hulpmiddel om aan dit zinvolle proces van doordenking een bijdrage te leveren.

Bij het aanstellen van een (nieuwe) leidinggevende binnen het jeugdwerk van de gemeente wordt deze gedragscode met hem/haar besproken. Om tot uitdrukking te brengen dat de leidinggevende zich aan deze gedragscode wil conformeren wordt hem/haar gevraagd de overeenkomst gedragscode (zie bijlage 1) te ondertekenen. Leidinggevenden van 18 jaar en ouder worden tevens gevraagd een Verklaring omtrent het gedrag (VOG NP) aan te vragen. Het initiatief hiervoor wordt genomen door de Commissie Jeugdbeleid. De leidinggevende wordt gevraagd hieraan mee te werken en middels de DigiD goedkeuring voor te geven.
Wij vinden het belangrijk dat de jongeren van onze gemeente in een veilige omgeving kunnen functioneren en zich kunnen ontwikkelen.

Mocht onverhoopt de leidinggevende signalen krijgen van overtreding van deze gedragscode door andere gezagsdragers dient hij/zij dit onverwijld te melden bij de in bijlage 2 vermelde vertrouwenspersonen.

Commissie Jeugdbeleid
Update oktober 2023

Deze gedragscode is goedgekeurd in de vergadering van Commissie Jeugdbeleid op 13 oktober 2015 en vervolgens vastgesteld door de kerkenraad in de kerkenraadsvergadering van 16 november 2015.

HOOFDSTUK 2 GEDRAGSREGELS

2.1 Basisgedragsregels

Binnen onze gemeente gelden de volgende gedragsregels:

- Wij accepteren elkaar zoals we zijn. Iedereen telt mee in de gemeente.
- Wij houden rekening met de grenzen die de ander aangeeft.
- Wij komen niet ongewenst te dichtbij en raken de ander niet tegen zijn of haar wil aan.
- Wij onthouden ons van elke vorm van agressie, geweld en/of seksuele intimidatie.
- Wij houden rekening met elkaar en gaan in liefde met elkaar om.
- Wij pesten niet en vallen elkaar niet lastig.
- Wij vernielen niets.
- Wij onthouden ons van schunnig taalgebruik.
- Wij misbruiken de naam van de HEERE niet.
- Wij misbruiken onze leidinggevende positie niet.
- Wij praten niet over anderen, maar met anderen.

Voor zowel deze basisgedragsregels als de algemene gedragsregels (paragraaf 2.2) geldt, dat ze ook van toepassing zijn bij gebruik van digitale vormen van communicatie.

2.2 Algemene gedragsregels

Voor ieder die betrokken is bij het jeugdwerk geldt dat hij voortdurend met anderen in contact komt en dat hij geacht wordt om in al de situaties op correcte wijze op te treden. Een vrijwel onmogelijke opgave, zeker als men bedenkt dat goedbedoeld gedrag een onbedoelde uitwerking kan hebben. Toch is er in het algemeen wel een aantal richtlijnen te geven om verantwoord gedrag te bevorderen.

2.2.1 Breng nooit kritiek op tafel in aanwezigheid van andere personen.
Probeer persoonlijke zaken eerst onder vier ogen te bespreken, maar bedenk dat het in sommige situaties verstandiger kan zijn om een derde persoon in te schakelen.

2.2.2 Voorkom situaties die kunnen leiden tot beschuldiging van ongewenste intimiteiten, discriminatie en/of racisme.
Het gaat hierbij om verbale, non-verbale en digitale uitingen, ook in de vorm van grapjes. Later moeten uitleggen dat het allemaal niet zo was bedoeld, is vaak pijnlijker dan misverstanden voorkomen.

2.2.3 Maak nooit misbruik van het feit dat jongeren zich in een afhankelijkheidsrelatie bevinden.
De volwassenen hebben macht als bijvoorbeeld degene aan wie gezag moet worden betoond. Die macht mag echter nooit leiden tot machtsmisbruik!

2.2.4 Beloof nooit geheimhouding.
Vertel altijd dat wat je met de jongere bespreekt in principe “binnenskamers” blijft. Het is belangrijk dat wordt voorkomen, dat er een situatie ontstaat, waar een knellende geheimhouding wordt afgesproken. Respecteer dus wel de privacy van de jongere, maar schakel derden in, wanneer dat noodzakelijk is voor het welzijn van de jongere. Spreek met de jongere af dat je, voordat je iets aan derden vertelt, je dit aan hem of haar meldt.

2.2.5 Vermijd het -veelvuldig- alleen zijn met een jongere in een afgesloten ruimte: blijf zichtbaar en maak je niet kwetsbaar.

Het open laten staan van een deur of de aanwezigheid van een ruit kan veel problemen voorkomen, hoewel sommige gesprekken onder vier ogen moeten plaatsvinden. Daarnaast is het niet verstandig om veelvuldig met dezelfde persoon in een afgesloten ruimte te praten: stel dan in ieder geval een mede leidinggevende op de hoogte van het hoe en waarom van de gesprekken.

2.2.6 Nodig jongeren niet thuis uit zonder medeweten van de ouders en voorkom te hechte banden met jongeren in privésfeer. Schrijf geen persoonlijke (digitale) brieven of (sociale media) berichten aan jongeren en geef hun geen cadeaus.

Zorg dat de inhoud van eventuele brieven/mails of sociale media berichten aan jongeren (bijvoorbeeld bij ziekte of overlijden van familieleden) in ieder geval geen aanleiding kunnen geven tot verkeerde gedachten. In principe moet de inhoud van pastorale of zakelijke brieven door iedereen gelezen kunnen worden.

2.2.7 Wees je bewust van de uitwerking van non-verbaal gedrag: mimiek, intonatie en houding hebben veel invloed.

Verbale uitingen zijn grijpbaarder dan non-verbale uitingen. Als jongeren bepaalde situaties onprettig vinden, heeft dat echter vaak te maken met non-verbaal gedrag: op een 'veelzeggende' manier kijken of gebaren maken. Dit hoeft niet verkeerd te zijn bedoeld, maar kan wel een onjuiste indruk wekken.

2.2.8 Voorkom dubbelzinnig, kwetsend, grof en intimiderend taalgebruik.

Veel van het voorgaande komt terug in dit punt, dat voor zichzelf spreekt, maar niet zo gemakkelijk is als het lijkt.

2.2.9 Wees eerlijk en behandel elkaar met respect.

Jongeren stellen eerlijkheid en een respectvolle houding meer op prijs dan soms wordt gedacht. Praat ook niet met jongeren over het functioneren van mede leidinggevenden. Vraag (onder vier ogen) om duidelijkheid als je iets dwars zit in het gedrag van een ander, maar sta ook open voor reflectie op je eigen gedrag. Dit voorkomt wrok en roddel.

2.2.10 Wees rechtvaardig bij strafmaatregelen en vermijd lichamelijk contact.

In drift kan er nog wel eens wat mis gaan. Het kan goed zijn om ook hierin op een eerlijke manier met de jongere om te gaan en waar nodig eigen ongelijk te bekennen.

2.2.11 Uit niet alleen kritiek; iedereen is blij met positieve waardering.

Ook dit punt geldt voor alle situaties.

HOOFDSTUK 3 AANVULLENDE AANDACHTSPUNTEN

3.0.1 Cultuur/klimaat

De leidinggevenden en jongeren onthouden zich van seksistisch taalgebruik, seksueel getinte grappen, seksistisch getinte gedragingen, of gedragingen die door een andere als zodanig kunnen worden ervaren.
Leidinggevenden zien er op toe dat dergelijke gedragingen niet voorkomen tussen jongeren onderling.

3.0.2 Eén op één contacten leidinggevenden- jongeren

Jongeren worden buiten verenigings- / clubtijd niet langer dan nodig in de ruimte gehouden.
Uit de aard van het leiderschap vloeit de norm voort dat een leidinggevende een zekere terughoudendheid betracht ten aanzien van het mee naar huis nemen van jongeren. Indien dit wel gebeurt, dan dient dit alleen met de nodige waarborgen van toezicht te geschieden.

3.0.3 Troosten/belonen/feliciteren e.d.

De wensen en gevoelens van jongeren met betrekking tot troosten, belonen en feliciteren worden gerespecteerd. Jongeren hebben het recht aan te geven wat ze prettig of niet prettig vinden (hand geven of geen fysiek contact).

3.0.4 Eerste hulp

Wanneer er eerste hulp wordt geboden waarbij de jongere zich moet ontkleden, moet er naast de hulpgevende een derde aanwezig zijn. De jongere mag zelf aangeven of dit een man of een vrouw is. Indien er hulp geboden moet worden bij ongevallen, ziek worden/zijn of anderszins, waarbij het schaamtegevoel van de jongeren een rol kan spelen, wordt de uitdrukkelijke wens van de jongere gerespecteerd.

3.0.5 Activiteiten

Tijdens meerdaagse activiteiten (indien van toepassing) slapen jongens en meisjes gescheiden. De begeleiding slaapt zo mogelijk op een andere plaats dan de jongeren.
Tijdens het aan-, uit- en omkleden van de jongeren worden de betreffende ruimtes uitsluitend door de leiding betreden na een duidelijk vooraf gegeven teken. Dit is van toepassing als de mannelijke begeleiding de ruimtes van de meisjes binnengaat of als vrouwelijke begeleiders de ruimtes van de jongens binnengaan. Op deze manier wordt rekening gehouden met het zich ontwikkelend schaamtegevoel bij jongens en meisjes.
Jongens en meisjes maken bij voorkeur gebruik van individuele douches. Jongens en meisjes hebben gescheiden douches.
In principe gaat een begeleider niet alleen met een jongere op pad. Mocht dit toch noodzakelijk zijn, dan moet dit gemeld worden bij mede leidinggevenden en moet de reden aangegeven worden.

3.0.6 Openbare veiligheid rond kerkelijke gebouwen

Veilig jeugdwerk beperkt zich niet alleen tot de veiligheid van jongeren binnen de kerkelijke gebouwen, maar ook buiten de gebouwen. Leidinggevende dienen oog te hebben voor de risico's die samenhangen met personen die zich rond de kerkelijke gebouwen kunnen begeven. Hoewel de leidinggevende hier niet verantwoordelijk voor gehouden kan worden dient hij/zij wel op de veiligheid bij de jongeren of de ouders van deze jongeren te attenderen.

BIJLAGE 1: OVEREENKOMST GEDRAGSCODE

Als kerkenraad van de Chr. Ger. Kerk Beth-El Sliedrecht vinden wij het belangrijk dat haar leidinggevenden die werken met kinderen en jongeren in hun gedrag rekening houden met wat wenselijk en toelaatbaar is en zich bewust zijn van de kaders waarbinnen het jeugdwerk plaats kan vinden. Daarom hebben wij als kerkelijke gemeente voor al onze leidinggevenden een gedragscode opgesteld. Wanneer je je inzet, als leidinggevende, vragen wij je deze gedragscode te ondertekenen. Hiermee verklaar je dat je de gedragscode kent en niet tegen de gedragscode in zult handelen.

1. De leidinggevende is te allen tijde verantwoordelijk voor de veiligheid van de jongeren. Zo zorgt de leidinggevende voor een omgeving en een sfeer waarbinnen het kind/de jongere zich veilig en gerespecteerd voelt.
2. De leidinggevende onthoudt zich ervan het kind/de jongere te bejegenen op een wijze die het kind/de jongere in zijn waardigheid aantast.
3. De leidinggevende dringt niet verder door in het privéleven van het kind/de jongere dan functioneel noodzakelijk is.
4. De leidinggevende onthoudt zich van elke vorm van seksuele benadering en misbruik ten opzichte van het kind/de jongere. Alle seksuele handelingen, contacten en relaties tussen de leidinggevende en het kind/de jongere zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De leidinggevende mag het kind/de jongere niet op zodanige wijze aanraken, dat deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard ervaren zal worden.
6. De leidinggevende onthoudt zich (zowel verbaal als digitaal) van elke intieme of dubbelzinnige vorm van communicatie met jongeren.
7. De leidinggevende zal tijdens kampen, reizen, uitjes en dergelijke zeer terughoudend en met respect omgaan met het kind/de jongere en de ruimtes waarin zij zich bevinden, zoals de slaapzaal en de kleedkamer.
8. De leidinggevende heeft de plicht het kind/de jongere naar vermogen te beschermen tegen vormen van ongelijkwaardige behandeling en seksueel misbruik en zal er actief op toezien dat de gedragscode door iedereen die bij het kind/de jongere is betrokken, wordt nageleefd.
9. Indien de leidinggevende gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedrags- code en bij vermoedens van seksueel misbruik, is hij verplicht hiervan melding te maken bij (1) de daarvoor door de classis Dordrecht aangestelde vertrouwenspersoon of (2) de kerkenraad.
10. De leidinggevende krijgt of geeft geen (im)materiële vergoedingen die niet redelijk zijn.
11. In die gevallen waar de gedragscode niet (direct) voorziet, of bij twijfel over de toelaatbaarheid van bepaalde gedragingen ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de leidinggevende in de geest van de gedragscode te handelen en zo nodig daarover in contact te treden met (1) de daarvoor door de classis Dordrecht aangestelde vertrouwenspersoon of (2) de kerkenraad.

Overtreding van deze code leidt tot de tucht- of klachtenprocedure en kan disciplinaire maatregelen tot gevolg hebben. Wanneer een leidinggevende wordt verdacht van strafbare feiten van seksueel misbruik van kinderen of jongeren zal de kerkenraad politie/justitie inschakelen en een melding doen bij het SMKR (Stichting Meldpunt Seksueel Misbruik in Kerkelijke Relaties).
Deze gedragscode is op 20 oktober 2023 vastgesteld door de kerkenraad van de Chr. Ger. Kerk Beth-El te Sliedrecht.

---------- ----------

handtekening leidinggevende naam leidinggevende/geboortedatum/datum

BIJLAGE 2: WAT TE DOEN BIJ EEN (MOGELIJKE) CONFRONTATIE MET SEKSUEEL MISBRUIK

De kerk behoort een veilige plaats te zijn. In situaties waarin de lichamelijke integriteit wordt geschonden of seksueel misbruik van toepassing is wordt deze veilige haven een angstaanjagend, onveilig gebied. Het Godsbeeld wordt hiermee geweld aangedaan en het vertrouwen in medechristenen wordt geschaad. De kerk neemt daarom alle beschuldigingen of vermoedens van misbruik serieus. Dat betekent ook dat de kerk zeer zorgvuldig omgaat met alle betrokkenen, zowel met het mogelijke slachtoffer en de mogelijke dader als met degenen die er bij betrokken zijn. Als u geconfronteerd wordt met mogelijk seksueel misbruik dan dient u dit te delen met de daarvoor aangestelde personen.
Laat ook geruchten niet zomaar hun beloop hebben. Geruchten kunnen signalen zijn dat er in de gemeente iets gebeurt dat niet door de beugel kan. Als u dat laat passeren werkt u mogelijk mee aan de kans dat seksueel misbruik gecontinueerd wordt. Geruchten kunnen ook net zo goed op niets gebaseerd zijn en tot gevolg hebben dat de goede naam van mensen wordt geschaad of dat er onrust ontstaat in de gemeente. In beide gevallen leiden geruchten tot schadelijke gevolgen. Daarom wordt van u verwacht dat u deze geruchten niet negeert, maar meldt bij de aangestelde Interne vertrouwenspersoon.

Interne vertrouwenspersonen zijn door de classis (regionale kerken) aangesteld om uw verhaal/klacht op het gebied van het schenden van de lichamelijke integriteit aan te horen. Zij bieden u ten alle tijden een luisterend oor. U vertelt hen uw vermoeden van (seksueel) misbruik in vertrouwen. De vertrouwenspersonen hebben kennis op welke wijze zij uw verhaal/klacht dienen te behandelen. Met elkaar wordt besproken welke vervolgstappen genomen kunnen worden.

Binnen onze gemeente kennen we vier soorten vertrouwenspersonen:

1. De Interne vertrouwenspersonen die aangesteld zijn vanuit onze classis. U kunt ze vinden op de website van onze kerk en in het kerkboekje. Spreek deze bij voorkeur als eerste aan!

   M. de Heer

   G. Huijser

   Beiden zijn te bereiken via: vertrouwenspersoon@bethel-sliedrecht.nl

2. De kerkenraad. Spreek het kerkenraadslid aan waarbij u zich het meest vertrouwd weet.
3. De pastoraal medewerker.
4. Ook kunt u melding maken bij het Meldpunt Seksueel Misbruik in kerkelijke relaties. Eventueel kunt u daar ook anoniem terecht. De medewerkers van dit Meldpunt kunnen slachtoffers bijstaan en begeleiden bij het indienen van een klacht.
   Meer informatie: www.meldpuntmisbruik.nl